

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri zamanı
prezidentliyə namizədin müdafiəsi üçün seçici imzalarının toplanması, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi
Seçki Komissiyasına təqdim edilməsi və namizədin qeydə alınması qaydaları haqqında**

TƏLİMAT

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri zamanı prezidentliyə namizədliyi təsdiq edilmiş şəxsin müdafiəsi üçün seçici imzalarının toplanması, imza vərəqələrinin və digər seçki sənədlərinin Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra – Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunması və namizədin qeydə alınması qaydaları Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra – Seçki Məcəlləsi) 56 – 58-ci, 60-ci, 181-ci, 182-ci maddələri ilə və bu Təlimatla tənzimlənir.

**1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri zamanı
namizədin müdafiəsi üçün seçici imzalarının toplanması**

- 1.1. Öz təşəbbüsü ilə, seçilərin təşəbbüs qrupları, siyasi partiyalar və ya siyasi partiyaların blokları tərəfindən irəli sürürlən prezidentliyə namizədlərin müdafiəsi məqsədilə seçici imzalarının toplanmasına Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən sənədləri təqdim etmiş şəxsə namizədin irəli sürülməsini təsdiq edən qərarın təqdim edildiyi gündən başlanılır.
- 1.2. Prezidentliyə namizədin (bundan sonra – namizəd) müdafiəsi üçün 60-dan az olmayan seçki dairəsinin hər birinin ərazisindən azı 50 və ümumilikdə 40 mindən az olmayan sayıda seçici imzalarının toplanılmalıdır.
- 1.3. İmza vərəqələri Seçki Məcəlləsinin 2 və 2 "A" sayılı əlavələrinə uyğun formada Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən hazırlanır.
- 1.4. Dövlət orqanlarının, bələdiyyə qurumlarının, mülkiyyət formasından asılı olmayıaraq hüquqi şəxslərin imza toplanmasında iştirakına yol verilmir. İmza toplanması prosesində seçiləri imzalamamaq məcbur etmək, imza atmağa imkan verməmək və ya buna görə onları hər hansı formada mükafatlandırmaq qadağandır. Həmin qadağaya əməl olunmaması müvafiq məhkəmə tərəfindən təsdiqlənərsə, bu, toplanmış imzaların etibarsız sayılması və namizədin qeydə alınmasından imtina üçün əsas ola bilər.
- 1.5. Seçici imzalarını namizedin özü, səlahiyyətli nümayəndləri, habelə Azərbaycan Respublikasının 18 yaşına çatmış aktiv seçki hüququ olan hər hansı bir vətəndaşı toplaya bilər. Namizəd, siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku seçici imzalarını toplayan şəxslə imza toplanması barədə müqavilə bağlaya bilər. Belə işin haqqı yalnız namizədin seçki fondu hesabına ödənilə bilər.
- 1.6. Seçici imzaları tədris müəssisələrində, yaşayış yerlərində, eləcə də qanunla seçkiqabağı təşviqat aparılmasının qadağan edilmədiyi digər yerlərdə toplana bilər.
- 1.7. Azərbaycan Respublikasının aktiv seçki hüququ olan hər bir vətəndaşı namizədin müdafiəsi üçün imza vərəqəsinə imza etmək hüququna malikdir. Bir seçici yalnız bir namizədin müdafiəsi üçün imza edə bilər.
- 1.8. İmza vərəqəsində seçiciyə aid bütün məlumatlar müvafiq qrafalarda mütləq qeyd edilməlidir.
- 1.9. Seçici imza vərəqəsində imza edərkən soyadını, adını, atasının adını, doğum tarixini (18 yaşlı şəxs həm də doğulduğu ay və günü), yaşayış yerinin ünvanını, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini, verilmə tarixini və imza qoymulması tarixini göstərir. İmza vərəqəsində seçiciyə aid məlumatları imza toplayan şəxs seçicinin razılığı ilə onun əvəzinə doldura bilər (imza istisna olmaqla). İmza etmək hüququ yalnız seçiciyə məxsusdur. Göstərilən məlumatlar əllə yazılır və onların yayılmamasına təminat verilir.
- 1.10. Namizedin müdafiəsi üçün imza edən seçilərin şəxsiyyətini təsdiqləyən sənədlərin siyahısı Mərkəzi Seçki Komissiyasının təsdiq etdiyi müvafiq siyahıda öz əksini tapmışdır.
- 1.11. Namizədin müdafiəsi üçün imza etmək könüllüdür. Seçicinin hər hansı bir vasitə ilə (aldatma, fiziki və ya psixi zor tətbiq etmə, yaxud bu cür zor tətbiq etmək hədəsi ilə seçiləri imzalamamaq məcbur etmək, imza atmağa imkan verməmək və ya buna görə onları hər-hansı formada mükafatlandırmaq və s.) bu hüququnun realizə olunmasına mane olmaq qadağandır. Bu cür hərəkətlər Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətə səbəb olur.
- 1.12. İmza toplayan şəxs tərəfindən hər bir imza vərəqəsinin yuxarı sol tərəfində seçici imzalarının toplandığı seçki dairəsinin (ərazisinin) adı və nömrəsi göstərilməlidir.
- 1.13. Şəxsin özü və ya seçilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülmüş namizəd üçün imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və namizəd tərəfindən imzalanır. İmza toplayan şəxs imza vərəqəsinə imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını, yaşayış yerinin ünvanını, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini göstərir, müvafiq səlahiyyətli nümayəndə isə soyadını, adını, atasının adını yazar və imza qoyması tarixini qeyd edir.
- 1.14. Namizəd siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürülübsə, imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və siyasi partiyasının, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən imzalanır. İmza toplayan şəxs imza vərəqəsində imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını, yaşayış yerinin ünvanını, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini göstərir, müvafiq səlahiyyətli nümayəndə isə soyadını, adını, atasının adını yazar və imza qoyması tarixini qeyd edir.

- 1.15. Namizədin irəli sürülməsinin təşəbbüsçüləri, namizədin və ya siyasi partiyanın, siyasi partiyalar bloklarının səlahiyyətli nümayəndələri irəli sürülmüş namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzalarının sayını hesablayır, seçici imzalarının toplanması haqqında yekun protokolunu (Təlimata 1 sayılı əlavə) tərtib edir və imzalayırlar.
- 1.16. Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilən imza vərəqələri ardıcıl olaraq nömrələnməli və qovluq formasında səhifələnməlidir.

2. Namizədin qeydə alınması üçün seçki sənədlərinin təqdim edilməsi

- 2.1. Namizədin qeydə alınması üçün namizəd, seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsi və ya namizədin, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi səsvermə gününə ən çoxu 50 və ən azı 30 gün qalmış saat 18.00-dək Mərkəzi Seçki Komissiyasına aşağıdakı seçki sənədlərini təqdim etməlidir:
- 2.1.1. namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzaları olan imza vərəqələri;
- 2.1.2. seçici imzalarının toplanması haqqında tərtib edilmiş yekun protokolunun 2 nüsxəsi (Təlimata 1 sayılı əlavə);
- 2.1.3. namizədin öhdəlik ərizəsindəki namizəd haqqında məlumatlarda dəyişikliklər barədə bildiriş;
- 2.1.4. namizədin seçkilərin təyin edildiyi gündən əvvəlki bir illik dövrü əhatə edən gəlirlərinin miqdarı və mənbələri barədə məlumat;
- 2.1.5. gəlirlər barədə məlumatların alındığı təşkilatlardan həmin gəlirlərin illik cəmi barədə arayış;
- 2.1.6. Seçki Məcəlləsinin 5 sayılı əlavəsinə uyğun formada tərtib edilmiş mülkiyyət hüququ əsasında namizədə məxsus əmlak barədə məlumat;
- 2.1.7. seçici imzalarının toplanması üçün sərf edilmiş vəsait haqqında məlumatlar da göstərilməklə, namizədin ilkin maliyyə hesabatı.
- 2.2. Mərkəzi Seçki Komissiyası imza vərəqələrini bu Təlimatın 2.1-ci bəndində qeyd olunan müddətdə saat 9.00-dan 18.00-dək qəbul edir. Həmin müddətdən sonra təqdim olunan imza vərəqələri və onlara əlavə edilməli olan sənədlər qanunla müəyyən edilmiş müddətdə verilmiş müvafiq sənədlərin doğurduğu hüquqi nəticəni yaratır. Mərkəzi Seçki Komissiyası bu hali öz qararı ilə rəsmiləşdirməlidir.
- 2.3. Mərkəzi Seçki Komissiyası seçki sənədlərini qəbul edərkən imza vərəqələri olan hər bir qovluğu möhürü təsdiqləyir, təqdim olunmuş imza vərəqələri sayının seçici imzaları toplanmasının yekunu haqqında protokolla uyğunluğunu yoxlayır, sonra isə qəbul edilmiş seçki sənədlərinin, eləcə də imza vərəqələrinin və imza vərəqələrindəki imzaların sayını göstərməklə, sənədlərin qəbulu barədə yazılı arayış tərtib edir (Təlimata 2 sayılı əlavə). Arayış Mərkəzi Seçki Komissiyasının katibi və imza vərəqələrini və digar seçki sənədlərini Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edən şəxs tərəfindən imzalanır, Mərkəzi Seçki Komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənir və bir nüsxəsi seçki sənədlərini təqdim edən şəxsə verilir.

3. Prezidentliyə namizədin Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən qeydə alınması

- 3.1. Mərkəzi Seçki Komissiyası imza vərəqələrini və namizədin qeydə alınması üçün lazımlı olan digər sənədləri qəbul etdikdən sonra 7 gün müddətində namizədin qeydə alınıb-alınmaması barədə əsaslandırılmış qərar qəbul etməlidir. Siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun irəli sürdüyü namizəd qeydə alındıqda Mərkəzi Seçki Komissiyası qeydiyyat barəsində qərarında namizədin müvafiq siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürüldüyünü göstərir. Qeydiyyat barədə və ya qeydiyyatdan intina barəsində qərarda onun qəbul olunduğu tarix və vaxt göstərilir.
- 3.2. Namizədin qeydə alınması barədə qərarın surəti Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən həmin qərarın qəbul edildiyi gündən etibarən 1 gün müddətində namizədə, namizəd irəli sürmüş siyasi partiyanın və ya siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinə verilməli, qeydiyyatdan intina olunubsa, həm də bunun əsasları göstərilməlidir.
- 3.3. Qeydə alınmış hər bir namizədə Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən qeydiyyat vəsiqəsi verilir.
- 3.4. Qeydə alınmış namizədlər barədə məlumatlar qeydiyyatdan sonra 24 saat müddətində kütłəvi informasiya vasitələrinə təqdim edilir.

- 3.5. Qeydə alınmış namizədlərin siyahısı (qeydiyyat başa çatdıqdan sonra) səsvermə gününə azı 20 gün qalmış Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən dövri nəşrlərdə dərc edilir.